

Atatürk çocuk yuvası sağlık taraması

i. Teoman BENLİ
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

GİRİŞ

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi bünyesinde çalışmalarını sürdüren Türk Tıp Öğrencileri Uluslararası Kurulu Nisan'ın son haftasını "Sağlık Etkinlikleri Haftası" olarak belirlemiş ve bu yönde değişik etkinlikler planlamıştır. Bu etkinliklerden birisi olarak 4 Mayıs 1985 tarihinde S.S.Y.B. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı Atatürk Çocuk Yuvasında Prof. Dr. Güler Kanra yönetimi ve denetiminde 57 tıp öğrencisi ve 2 doktorun katılımıyla bir sağlık taraması yapılmıştır. Fizik muayene ve basit laboratuvar yöntemlerine dayanan sağlık denetiminden 0 - 13 yaş arasındaki 236 çocuk geçirilmiştir.

YÖNTEM:

Sağlık taraması 4 Mayıs 1985 tarihinde yapılmış, taramada kullanılan gerekli araç ve gereçler katılanların kişisel malzemelerinden sağlanmıştır. Çocuklar yuva binalarında yer alan yemekhanelerde toplanmış, muayenede yemekhanelerde bulunan masalar kullanılmıştır.

Taramaya katılan 57 tıp fakültesi öğrencisinin 23'ü altıncı sınıf, 20'si beşinci sınıf, 12'si dördüncü sınıf, 2'si ikinci sınıf öğrencisi olup, bunların 9'u Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden, 1'i Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesinden, 47'si Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinden idi. Görevli 5 kişi tarafından katılacaklara 1 hafta önceden durum bildirilmiş, 4 Mayıs günü malzemeleriyle hazır bulunmaları istenmiştir.

Bu taramada 0 - 13 yaş arasındaki 236 çocuğun ateş, büyüme - gelişme ölçümleri, fizik muayeneleri, idrar stickleriyle idrar incelemeleri yapılmıştır. Ateş, baş çevresi, ağırlık, boy ölçütleri dördüncü sınıf öğrencileri tarafından saptanırken, fizik muayeneleri altıncı sınıf ve beşinci sınıf öğrencileri tarafından, idrar incelemesi ise bir grup beşinci sınıf öğrencisi tarafından, katılan doktorların denetimi ve danışmanlığında yapılmıştır. Hazırlanan Çocuk Takip Fişleri doldurulmuş, hastalık saptananlara reçeteleri yazılıp, gerekenlerden ileri inceleme ya da konsültasyon istenmiştir.

BULGULAR:

Atatürk Çocuk Yuvasında muayene edilen 236 çocuğun yaş gruplarına göre dağılımı aşağıda verilmiştir:

YAŞLAR	Çocuk Sayısı
0 - 1 yaş	2
2 yaş	8
3 yaş	15
4 yaş	17
5 yaş	34
6 yaş	30
7 yaş	15
8 yaş	23
9 yaş	13
10 yaş	15
11 yaş	5
12 yaş	9
13 yaş	4
Yaşı bilinmeyen	46
TOPLAM.	236

Fizik muayeneleri yapılan çocukların, % 36'sında üst solunum yolunda, %20'sinde akciğerlerde, % 6'sında karın-

da, % 14'ünde kulak yollarında, % 12 sinde deride bulgular saptanırken, % 13'ünde lenfadenopati bulundu. Fizik muayene ve idrar incelemelerine göre çocukların sayıları aşağıda belirtilmiştir:

- Akut tonsillitis: 81 (% 34)
- Akut farinjitis: 4 (% 2)
- Bronkopnömoni: 44 (% 19)
- Hepatomegali (Etioloji?): 5
- Splenomegali (Etioloji?): 2
- Sinüzitis: 3
- Ağızda Candidiasis : 1
- Otitis: 23 (% 9)
- Seboreik dermatitis: 2
- Tinea Pedis: 2
- Tinea Corporis: 3
- Tinea capitis: 3
- Tinea inguinalis : 1
- Molluscum contagiosum: 10 (% 4)
- Pyodermi: 4
- Ekzama: 1
- Vitiligo : 1
- Hordeolum : 1
- Konjenital Kalp Hastalığı: 1
- Romatizmal Kalp Hastalığı: 1
- Parazit: 2
- İdrar yolu enfeksiyonu: 5
- Pes ecinovarus: 1
- Doğmalık Kalça Çıkığı: 2
- Yarık Damak: 1

Çocukların büyüme - gelişme ölçülerinin değerlendiril-

mesinde; 0 - 6 yaş grubu için "Okul Öncesi Türk Çocuklarının Gelişim Ölçümleri" Dr. Kalbiye Yalaz Dr. Shirley Epir, 6 - 13 yaş arasındakilerde ise "Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları" Dr. Bahtiyar Demirağ ölçüleri temel alınmıştır. Buna göre 0 - 6 yaş arasındakideki 31 çocuk standart sapma sınırları dışındadır. 7 - 13 yaş grubundaki 52 çocuk % 3 persentil altında ya da % 97 persentil üzerinde olup, patolojik değerlere sahiptir. Buna göre yaşı bilinen 190 çocuğun 83'ünde (% 47,8'inde) büyüme gelişme ölçümleri normal sınırlar dışındadır.

Muayene edilen çocukların 55'inde ileri inceleme ya da konsültasyon istenmiş, gerekenlere reçeteler verilmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışma ile Atatürk Çocuk Yuvasındaki çocukların büyük bir bölümünün genel sağlık durumunun bozuk olduğu, çevre ve kişisel temizlik ve beslenme koşulları iyi olmadığından özellikle yaygın üst solunum yolu ve akciğer enfeksiyonları, kulak yolları ve deri hastalıkları fazla oranda gözlenmiştir. Her çocuk için birer çocuk izleme Fişi doldurulmuş, varsa hastalığı yazılarak, tedavileri için gerekli reçeteler verilmiş, ileri inceleme gerekiyorsa bunlar önerilmiştir.

Ayrıca kişisel temizlik eğitimin çocuklara verilmesi gerekliliği vurgulanarak, psikososyal yaklaşım ile: dengeli ve yeterli sevgi verilmesi, iyi davranışlara özendirme ve güven kazandırma, psikolojik deviasyonların ele alınması, oyun düzeni öğretilmesi, çocuk bakıcılarının eğitimi önerildi.

Atatürk Çocuk Yuvası özellikle Sayın Cumhurbaşkanı'mız Kenan Evren'in ziyaretlerinden sonra üzerinde en çok durulan ve en çok olanağı olan çocuk yuvası olmasına karşın, yuvada yer alan çocuklar yurdumuzun bir çok köşesin de olduğu gibi sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamayan çocuklardan bir kesittir.

